

Ezért az élő vad értékesítése lép előtérbe.

Erre nézve ad szakszerű tanácsokat és részletes útmutatásokat ez a könyv, amelyhez hasonló magyar nyelven nem jelent meg, de a termékeny német vadászati irodalomból is hiányzott eddig egy ilyen mű, mely a vadkibocsájtás előnyeit és hátrányait egyaránt mérlegeli, előítélet és egyéni érdek nélkül mond véleményyt.

Külön-külön ismerteti a szarvas, dám, őz, mufflon, kőszáli vad, zerge, nyúl, üregi nyúl, süket és nyírfajd, császármadár, fácán, fogoly stb. kibocsájtásának módjait és feltételeit, a befogás eszközeit és a követendő eljárást. Végül rámutat az ebből származó esetleges veszedelmekre és járványos betegségekre.

F. M.

K Ü L Ö N F É L É K

Személyi hír. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága Karsai Károly választmányi tagunknak a hazai erdőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a m. kir. gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Örömmel üdvözljük itt is a kitüntetettet, aki egy emberöltőn át mint Kassa város vezető erdőtanácsosa szerzett nemcsak magának elismert jó nevet a gyakorlati erdőgazdaság terén, de ebben a minőségben is és mint az ottani Gazdasági Akadémia meghívott előadója, sok tisztelőt és barátot az egész erdőgazdaságnak.

Azon az érdemes munkásságán felül, amelyet a közalapítványi uradalmaknál mint erdőrendező végzett, mindnyájan ismerjük azt az odaadó és eredményes munkát, amelyet az új erdőtörvény előkészítése és tárgyalása körül végzett.

Ügybuzgó és érdemes választmányi tagunknak ezt a kitüntetését annál is inkább örömmel üdvözljük, mert újabb bizonyosságát látjuk benne annak, hogy a földművelésügyi minisztérium a tárca körén kívül végzett érdemes erdőgazdasági munkát is figyelemmel kíséri.

Jó szerencsét! Üdv az erdésznek! Mindnyájunk lelkében van egy könyv, amelybe láthatatlan kezek beleírják életünk felejthetetlen emlékeit. Az ifjú évek vidám, teleírt lapok; azután súlyos mondatok következnek, amiket lehiggadt sorok váltanak fel.

Az, aki már elért életének árnyékos oldalára: szívesen lapozgat ebben a könyvben.

Ezt az emlékkönyvet nyitjuk most fel minden lélekben s rámutatunk arra a fejezetre, melynek élére verőfényes betűkkel írta az élet: „Mindnyájan voltunk egyszer az akadémián...”

Földi korlát nem szakaszt el lelket s az Alma Mater ősi szelleme hív baráti találkozóra. Lélekben ma megöleli minden hű fiát a kedves város.

Gondtalan diákélet élő tanui, nektek Selmec a gazdag tegnapot jelenti. Nekünk nincs már Selmecünk! Ifjúságunk szinte kilopta magát életünkéből s csak a gond szúja öröl...

Ne vádolj el te is, jó Kamarásunk, jer közénk, pártold törekvéseinket, mert úgy igaz: összetartás jobb jövőnk egyetlen záloga!

Sopron, 1931 február havában.

Jerome René Ifjúsági köri titkár. *Béky Albert* Ifjúsági köri elnök h.

Kivonat alapszabályainkból:

5. §. a) Minden olyan feddhetetlen jellemű és előéletű nem főiskolai polgár és olyan egyén, akire az 5. §. nem vonatkozik, ha az illető a Bányászati és Kohászati Egyesület, Erdészeti Egyesület, avagy a Mérnöki Kamara tagja és évenként 2 P, azaz kettő pengő pártoló tagsági díjat a Kör pénztárába befizet, pártoló tag lehet. Pártoló tag a Kör belételeiben részt nem vesz.

Felhívjuk erdőmérnök tagtársaink szíves figyelmét a Főiskolai Ifjúsági Körnek a szaktársak szívéhez szóló fenti kérelmére, amelyben a régi selmeci kolégialis tradíciókra való hivatkozással, a köri alapszabályok módosítása alkalmával szervezett pártoló tagság intézményében való részvételre hívja már kint a szabad életben küszködő öreg kamarásokat.

Az ifjúságot, értesülésünk szerint, a pártoló tagságok megszervezésére két szempont vezette. A pártoló tagság révén egyrészt szorosabbá kívánja vonni az ifjúság a kapcsolatokat a kint alkalmazásban lévő mérnöktársadalommal, melynek támogatására erkölcsileg nagy szüksége van, másrészt pedig az ifjúság szomorú anyagi helyzetében azt reméli, hogy ifjúsági köri székházának tekintélyes összegeket felémésztő fenntartási költségeit az anyagi áldozatot alig jelentő pártoló tagsági díjakból fogja fedezhetni.

Ezúton fordulunk tisztelt szaktársainkhoz, arra kérve őket, támogassák a mai szomorúan nehéz viszonyok között küszködő fiatal kolégáinkat nemes törekvésükben és a pártoló tagság vállalásával, régi kedves köri emlékeiket fölidézve, kapcsolódjanak bele az ifjúság köri életébe, hogy az egész erdőmérnöki társadalom együvé tartozásának ily módon is jelét adhassák.

A „Budapesti Kereskedelmi Akadémia” 1931. évi fakeskedelmi szaktanfolyama. A „Budapesti Kereskedelmi Akadémia” 1931. évi fakeskedelmi szaktanfolyamán az előadások március hó 23-án kezdődnek.

A tanfolyam *tantárgyai*: 1. Fakeskedelmi növénytan. 2. Erdőgazdaságtani enciklopédia. 3. Erdőbecslés. 4. A fa mechanikai feldolgozása és faipari gépek. 5. A fa kémiai feldolgozása és technikai mikroszkópia. 6. A fakeskedelem technikája. 7. Vasúti és hajózási díjszabásügy.

A beiratkozásra és a tanfolyamra vonatkozó tudnivalók megtudhatók az Akadémia igazgatóságánál. (Budapest, IV., Alkotmány-utca 11. szám, I. em.)

Dániai kérelem Magyarországból származó bükkmakk ügyében.

1878 és 1885 között három dániai magkereskedő — Carl Frisette, Waldemar Schlödt, Stochkolm és A. Söht, Hörstholm-Holte — a volt osztrák-magyar monarchiából bükkmakkot kapott „magyar bükk” neve alatt. Az ezekből a magvakból nevelt állományok egy része, különösen az 1880-ik évfolyam, nagyon jó fejlődést mutattak, ellenben az 1883-ik évi, Szlavóniából jött makk nem elégtett ki, amint azt Oppermann tanár, a dán erdészeti kísérleti állomás vezetője, a dán erdészeti kísérleti állomásnak közleményeiben 1930-ban leírta, leírta Kárpáti bükk Dániában neve alatt. Az állományok két próbaterületéről vett adatokat csatoltan közlöm Ploughheld S. dán erdőmérnök közlése nyomán.

Magyar bükk:

Halsted Kloster DL és DM kísérleti területek 1. ha.

	DL			DM		
Felvétel éve	H.1923	H.1926	H.1928	H.1923	H.1926	H.1929
Az állomány kora	43	46	48	43	46	49

Lábon maradt állomány:

Törzsszám db	1586	1246	1004	1432	1117	906
Átmérő	14.16	15.70	16.52	16.27	17.83	19.07
Körlapterület m ²	24.97	24.19	21.52	29.80	27.97	25.88
Magasság m	15.3	16.4	17.0	(16.0)	17.1	18.0
Faalakszám	0.610	0.605	0.609	(0.573)	0.573	0.573
Fatömeg (ág és gallyal együtt) m ³	233.0	240.0	222.8	(273.2)	274.1	266.9

Aterdőlés útján kivágott anyag:

Törzsszám db	388	340	243	—	315	211
Átmérő cm	11.39	12.92	16.18	—	15.35	18.13
Körlapösszeg m ²	3.96	4.46	4.99	—	5.83	5.45
Magasság m	13.3	14.6	15.9	—	15.8	17.11
Faalakszám	0.554	0.598	0.619	—	0.551	0.575
Fatömeg (ág és gallyal együtt) m ³	29.1	38.9	49.1	—	50.6	53.6

Aterdőlés előtti állapot:

Törzsszám db	1974	1586	1247	—	1432	1117
Átmérő cm	13.66	15.18	16.46	—	17.33	18.89
Körlapösszeg m ²	28.93	28.65	26.51	—	33.80	31.33
Magasság m	14.9	16.0	16.8	—	16.8	17.8
Fatömeg (ág és gallyal együtt) m ³	262.1	278.9	271.9	—	324.7	320.5

Évi növedék:

Átmérő cm	—	3.4	3.8	—	3.5	3.5
Körlapösszeg m ²	—	1.23	1.16	—	1.33	1.12
Magasság cm	—	38	33	—	34	28
Fatömeg (ág és gallyal együtt m ³	—	15.3	16.0	—	(17.2)	15.5
Fatömeg (ág és gallyal együtt) %-ban	—	6.0	6.3	—	(5.8)	5.2

A kísérleti területek uralkodó fáinak átmérői évi 5—6 mm, magasságuk évi 34 cm növekedést mutatnak.

Később, 1892—93-ban ismét kaptak magyar bükköt, amely hasonló jó fejlődést mutatott, mint az 1880-ik évi.

Ploughheld felkért, hogy igyekezzem megállapítani, hogy a bükk-makk hazánk mely vidékéről származott.

Tisztelettel felkérem szaktársaimat, hogy ha valamelyiküknek tudomása van ezekről a Dániába küldött bükkmakkokról, szíveskedjék velem az adatokat közölni, hogy a külföldi kérdezősködésre feleletet adhassak.

Bármily csekély és bizonytalan adat is értékkel bírhat, még annak közlése is, hogy mely vidéken volt a jelzett időben bükkmakk-termés.

Javaslatok az üzemi és befektetési költségek olcsóbbítására.

Az 1931-ben Párisban tartandó internacionális fakonferencia előkészítéséhez. Írta: *Langfelder Károly* okl. gépészmérnök, v. gépgyáros Budapesten. Amint az „Internacionaler Holzmarkt” 1930 december 23. és 30-iki számából értesültem, a Párisban 1931-ben megtartandó nemzetközi fakonferencián megvitatnák, szabályoznák és fixiroznák Közép-Európa fatermelő- és szállítási feltételeit, azután az eladási szokványokat a nemzetközi viszonylatokban, hogy ezáltal a faszakma hasznotherajtó, de legalább is veszteségmentes legyen.

Hogy a fenti pontokat elérhessük és hogy Közép-Európát, viszonyítva más fát szállító államokhoz, versenyképpé is tegyük, felette szükséges, hogy a középeurópai faüzemek műveiket és művezetésüket az árleszállításoknak megfelelően olyképp organizálják, hogy az üzemek a legalacsonyabb lehetséges rezsi- és üzemköltséggel dolgozhassanak. (A fakihasználás hatásfokát ezúttal még nem érintem, ezt a műszaki egyesülés második fokának tartom fenn.)

Ezen tervezett organizációt helyesen csak úgy építhetjük fel, ha az üzemeket és műveket normalizáljuk (szabványosítjuk) és racionalizáljuk.

A normalizálás (szabványosítás) és racionalizálás legkevesebb befektetéssel járó költséggel, lépésről lépésre való keresztülvitelére

egyesülés által a művek és üzemekről egész Közép-Európában egy üzemi katasztert állítanak fel, amely azután közösen a következőket valószínűsítaná meg:

I. Az üzemicikkeket normalizálva, közösen szerezné meg és osztaná széjjel.

II. A beruházásokat illetőleg, a vételről és eladásról (beszerzés és értékesítés) közösen, minden közbenső szerv nélkül gondoskodna.

III. Az irodai és adminisztrációs vezetést egyesítve, szabványosítaná és mechanizálná.

Ezen három fejezetet, részletesen tárgyalva, a közös munkák a következőkre vonatkoznak:

I. Üzemicikbeszerzés és elosztás.

Az üzemanyagok minden műben és üzemben sokféle, nagyobb és kisebb tételekben, külön-külön bevásárolt cikkekből állanak. Most csak tulajdonképpen ugyanazon cikkekre akarok kitérni, amelyeket minden mű- vagy ipartelep, különféle áron, különféle feltétellel, különböző minőségben, sokszor mélyebb műszaki ellenőrzés hiányában, ugyanazon cél szolgálatára maga szerez be.

Ha most ezeket a cikkeket a szakma közösen szerzi be nagy mennyiségben, egy bevásárlási helyen vagy egyetlen gyártási alakulatnál, egyenlő elsőrangú minőségben és kivitelben, emellett a faszakma a saját vagy egy foglalkoztatott neutrális laboratóriumában, mindent legjobban kivizsgálhat, úgy a mai költségekkel, a mai beszerzési árakkal szemben a faszakma 5—35 százalék megtakarításokat érhet el. A megtakarítások a közös bejelentő beszerzésén, annak központos elosztásán alapszik, a mai egyenkénti beszerzés és vételtárgyalás és kereséssel ellentétben.

Az üzemicikkekből most csak a főbb árukat választom ki, melyeket az üzemek minden további pénzbeli megterhelése nélkül, normalizálva, közösen beszerezhetik és a nemzetközi szállító által annak minden államban és vidéken lévő fiókjai által centralizálva eloszthatók és decentralizálva, az egyes fogyasztó tagok által a telephez legközelebb ténylegesen átvehetők.

A főbb közösen megszerzendő cikkek volnának:

1. Gatter., kör- és szalagfűrészlapok.
2. Gyalú és fornérkések.
3. Bőrszíjak, kender- és sodronykötelek.
4. Kenőanyagok, henger-, dinamó-, autó-, vagonolajok és cnisistenszírok.
5. Autóbenzin, benzol, esetleg szpiritusz.
6. Pneuabroncsok.
7. Tömítőanyagok.
8. Kisvasúti alkatrészek, lokomotívok.
9. Villamos szerelési anyagok, izzólámpák.
10. Hengerelt vas és acél.

II. Gyári és üzemtelepi berendezések vétele és eladása. (Beszerzés és értékesítés.)

Ha elsőrangú berendezési tárgyak egy centrális helyen, minden árdrágító körülménytől mentesen, árjegyezve vannak és az egész szakma ellenőrzése mellett lesznek beszerezve, akkor biztosan a legelőnyösebb árak és feltételek érhetők el, a leginkább bevált és nagyban gyártott tárgyak, ellentétben a kicsinyben előállított cikkek minőségével és áraival.

Ilyen közös beszerzésnél a legújabb gyártmányok minősége és hasznavehetősége, jósága és teljesítőképessége legkönnyebben és autentikusan maga a szakma által állapíthatók meg. Továbbá nagyon áttekinthetők azon előnyök, amelyek a közös értékesítést illetik, melyek üzemi berendezésekre vagy egész ipari művekre, esetleg egyes gépekre vonatkoznak, ha az illetők, kik ezen egyesülésbe tartoznak, az eladási vagy értékesítési szándékukat az egyesülés központjának bejelentik és az érdeklődőknek csakis ezen központot kell megkeresniök, hogy teljes információt szerezhessenek, minden idővesztéseget és költséget okozó koefficiensek kizárásával, mi kapható az egész közép-európai államok faszakmájában vagy az egyes tag érdeklő országa területén. Ily módon a műszaki tanácsolás és véleményezés teljesen neutrálisan és központilag az egész szakma érdekében automatikusan vihető keresztül. Ezen osztály a következő részekre tagolandó:

1. Faipari megmunkálógépek.
2. Villamosmotorok és generátorok.
3. Meghajtóerőgépek minden fajtája: gőzkazánok, gőzturbinák, lokomobilok, gázmotorok, vízturbinák stb.
4. Javítóműhelyek szerszámgepei.

Ezen tagolt osztályok az egészhez képest oly organizációval bírnak, hogy a folytonos racionalizálással a normalizálás (szabványosítás) megközelíthető legyen.

III. Az irodai és adminisztrációs vezetés, illetve üzemorganizációt illetőleg tekintetbe veendő a felhasználásra:

1. *normalizált levélpapírok és nyomtatványok*, amelyek által a forgalom és üzem egyszerűsíthető lesz, melynek folyománya
2. *az egyöntetű szabványosított könyvvitel*, központilag fekvő automatikus és mechanizált könyvelőgépek által, melyek munkát takarítanak és abszolút pontosak a fontos, nagy előnyöket eredményező naponkénti à jour lezárásokhoz.

Ezáltal elérhető mindennap a naponkénti à jour állapot, minden statisztika, mely egy versenyképes üzlet vezetéséhez szükséges. A statisztikák még egy oly rövid időben készülnek el, amikor azoknak még értékük van és melyek ma csak nagyon nagy vállalatoknál, de drágán organizált könyvvittel, ott is csak megközelítőleg érhetők el. Az ily központosan és mechanizált könyvvitel teljesen titoktartó a be nem

avatottak részére, sőt még a kivitelező központi gépvezetőosztály sem tudja azt az illető vállalat chiffreinek közzététele nélkül dechiffrirozni, megfejteni. Ezen könyvviteli mód azért alkalmas centrális kivitelre, mert műszakilag teljesen keresztülvitt titoktartás be nem avatottak részére, mert a kiolvasás csakis minden fél saját otthoni irodájában, sablonjai szerint lehetséges. A további előnyök a gyors és abszolút biztosan pontos munka, mely a mai rendszernél nem érhető el ezen mértékben.

Javaslatomat azzal foglalom össze, hogy azok mind az üzemvezetések egyszerűsítésével és olcsóbbításával a faszakma árcsökkenését szolgálják, amelyek megint új investíciók nélkül csakis az egyesülés és megértés által érhetőek el.

Jó elindulással az eredmények meglepők és a faárlecsökkentések megtételét veszteségmentesen segítik.

A famagvak rétegelése és egyéb előkészítése. Írta: *Roth Gyula.*

Az Erdészeti Lapokban a minap szóvá tette Béky Albert a famagvak előcsíráztatását, ezzel kapcsolatban említette a beregmegyei kőrist, amely már az első tavaszon csirázik és ezt a sajátságát az ottani kedvező klímával magyarázta. Ha tényleg a klimatikus viszonyokkal magyarázható a kőrisnek gyors csirázása, akkor ez csak úgy értelmezhető, hogy ott kialakult egy külön klímaváltozat, amelynek sajátsága a gyors csirázás és amelyet ez esetben az ottani magnak mindig mutatnia kellene. Rendes körülmények között ugyanis a kőrismag csirázását kedvező viszonyokkal sem lehet gyorsítani, amint azt régebben végzett csiráztatásaim mutatták, még a fagyasztás sem használt, bár a százalékot emelte. Tény azonban az is, hogy a kőris nem feltétlenül átfekvő mag, mert egy része a magnak mindig — vagy mondjuk: majdnem mindig — kicsirázik az első tavaszon. Hogy miért, nehéz lenne megmondani, mert még az ugyanarról a fáról és egyszerre vett mag is kétféleképpen csirázott, egyéni sajátságokra kell gondolnunk; az eddigi próbáimnál azonban mindig a zöme maradt tavaszra.

Az úgynevezett utóérésnek kétségtelenül igen nagy szerepe és hatása van. Csak kevés magnál ajánlatos az érés után azonnal való vetés, például nyír, nyár, szil, fűz, u. l. a jegenyefenyőnél is, legtöbbször kell egy bizonyos pihenő idő, ezt nevezzük utóérésnek. Ezt a kertészek sokkal gondosabban figyelik és hasznosítják, mint az erdőgazdaság. Az uborkamag — Wisnitzky és Klauser adata szerint — legjobb, ha hét évig pihent. Legcélszerűbbnek vélem, ha a természet útmutatását követjük, legalább ott, ahol az könnyen felismerhető. Amelyik mag érés után sokáig a fán marad, annál a természet maga mutatja, hogy utóérésre szüksége van.

A csirázásra sok esetben jó hatással van a stimulálás is, például a forrázás vagy a savakkal való kezelés. Úgy vélem, hogy ennek jó hatása főképp a külső buroknak puhítására vagy roncsolására vezethető vissza. Egyes magvaknak bámulatos az ellenállóképességük stimuláló-

szerekkel szemben. Így közismert, hogy az akác elbírja a lobogó forró víznek hatását percekken át; egyízben különféle magot — akác és kőris is volt közte —, amelyek homokba voltak ágyazva csíráztatás végett, leöntöttem meglehetősen tömény sósavval — tévedésből tiszteresét vettem a tervezettnék —, a csírázás feltűnően jó volt, kétség-telenül az önkéntelenül erős stimulálás miatt.

A fagyasztásnak jó hatása egyes fajoknál kétségtelen. Az erdei magvaknál ritkán alkalmazzák, de a kertészet ezt is nagyon sokszor. Úgy vélem, azoknál a magvaknál lesz jó hatása, amelyek télen át a fán maradnak, tehát a természetben is ki vannak téve a fagy behatásának, ellenben amelyek ősszel hullanak, azokra kevésbé lesz jó hatással. Közismert tény, hogy például a tölgy, de a bükk is meglehetősen kényes, a fagy egyenesen tönkre teheti. Igaza van Békynek, hogy ezek körül hiányosak az ismertetéseink és még volna megfigyelni és kitaszalni való, csak ember kellene hozzá.

Azt is nagyon helyesen jegyzi meg Béky, hogy amit a kereskedelem mint előcsíráztatott magot kapunk, gyakran csak földelt mag, de nem előcsíráztatott. Nem elég, hogy a magot pár hónapra a földbe süllyesztik, hanem azon múlik, miképen és mennyi ideig van a földben elhelyezve.

Előcsíráztatott magnak csak azt tekinthetjük, amely annyi ideig volt a földben vetése előtt, ameddig az átfekvése tartani szokott és amely a földben úgy volt elhelyezve, hogy csírázásának természetes feltételeit teljességgel megkapta, vagyis minden mag úgy feküdt, ahogyan a vetett mag fekszik az anyaföldben.

A rétegelésnek ezt az eljárását, amit Béky leír — 5 cm vastag magréteg — nem találom megfelelőnek. A rétegelt magból mindig csak egy-egy réteget szabad kiraknunk, ne jusson két vagy több sor egymásra. Ha vastagabb réteget raktam, mindig penészt kaptam, pedig sohasem raktam 5 cm-ig. Igaz, hogy sok esetben a kívülről penészes mag is csírázott, de ha a penészedés már a magba magába is behatolt, nem lesz örömünk az eredményben. A penészedés elkerülése végett alkalmazzuk a faszéntörmelékbe való beágyazást, amit mindenkinék ajánlok, én ezt tartom a legjobb ágynak a rétegeléshez, szőlősgazdáink is ezt használják a nemesített vessző hajtatására. Jó a tiszta homok is vagy laza föld, legkevésbé jó a nagyon kötött agyag.

Nem találtam célszerűnek a tisztán gödörbe való rétegelést sem, a mag kiszedésével több a baj, mintha ládába rétegelünk. Az előcsíráztatott magnak a vetéshez való kezelése kényes, sok magnak már kibújt a csírája és ennek nem szabad sem kiszáradnia, sem pedig töredeznie. A tölgymakkról régen tudjuk, hogy az akár araszos csírának letörését is kiheveri, ha egyéb baja nincsen, de nem minden mag ilyen szívós, különösen az apróbb magvak nem, amelyekben csak kevés a tartalék tápanyag és mielőbb rászorulnak a föld tápláló erejére.

Ha ládában rétegelünk, akkor a ládát mindenestül odavisszük a vetés helyére és a magot közvetlenül a ládából vetjük, legegyszerűbben a rétegelőanyaggal együtt. Ha ellenben gödörbe rétegelünk, akkor onnan ki kell vennünk a magot, más edénybe rakni és csak onnan vethetünk. Az ismételt átrakosgatás nem válik a csírázás mag javára, különösen ha még szítáljuk is.

A rétegelőládáink körülbelül 30 cm mélyek, 50—80 cm méretűek — nagy láda nem jó, mert nehéz a vele való bánás —, úgy az oldalai, mint a feneke sűrűn vannak beborítva fűrt lyukakkal — körülbelül 5—10 mm átmérő —, hogy a környező föld nedvessége könnyen behatolhasson, felülről csak földdel takarjuk vagy lombbal, fenyőgallyal. Legalul jön körülbelül egy ujjnyi — kb. 2 cm — rétegelőanyag, faszéntörmelék, homok vagy laza föld, erre egy sor mag, rá körülbelül 1—2 cm rétegelőanyag és így tovább. Az egész ládát árnyékos helyen a földbe süllyesztjük annyira, hogy felső széle körülbelül 10 cm-rel a föld színe alá jusson, legfelül jön egy-két ujjnyi föld, azután lomb, gally vagy egyéb hasonló.

Minden ládába csak egyfajta mag jut. A földberakás után megöntözzük az egészet bőven, száraz időben — ha kell — újra öntözzük. Vetéskor leszedjük a legfelső takarót, a magot a rétegelőanyaggal közvetlenül a ládából vetjük.

Végre még felhívom szaktársaim figyelmét nagyon egyszerű fogásra, amely, tapasztalatom szerint, jó hatással van a csírázás gyorsítására, amelletts költséget alig igényel: a vízbe való áztatás. Jobb, ha a víz langyos és zárt, meleg helyen áztatunk, hogy a víz kevésbé hűljön, de elég a hideg víz is. Beáztatjuk a magot estétől reggelig — az idő tartama bizonyos, elég tág határok között, nem játszik számottevő szerepet —, utána csak annyira szikkasztjuk a magot, hogy dolgozni lehessen vele és menten elvetjük.

Csemetekertjeinkben már jóideje jóformán minden magot áztatok vetés előtt, de konyhakertemben is. A csírázás gyorsabb és egyenletesebb; igaz, hogy arra vigyázni kell, hogy az áztatott mag újra ki ne száradhasson a földben, mert akkor a jó hatás az ellenkezőre fordul át.

Helyreigazítás. Az Erdészeti Lapok f. évi 2. számú füzetében megjelent „Az előhasználat és a természetes úton kigyérült erdő-részletek” című cikkbe néhány értelemzavaró sajtóhiba csúszott be. Az alant felsorolt sajtóhibák mellett feltüntetjük a megfelelő helyes szövegrészeket:

1. A 163. oldal, felülről számított 23. sor: $t=t \frac{s}{s}$ helyett $t=t \frac{s}{s_1}$
2. 163. oldal, felülről számított 24. sor: pedig t helyett pedig 1.
3. 163. oldal, alulról számított 2. sor: teljes szükség helyett teljes sűrűség.

4. 164. oldal, felülről számított 13. sor: terjedő eső helyett terjedő időre eső.

5. 165. oldal, felülről számított 15. sor: $s < l$ helyett $s < 1$.

6. 167. oldal, felülről számított 6. sor: szabályozásnál helyett szabályosnál.

7. 170. oldal, felülről számított 3. sor: szabad megnézni helyett szabad megadni.

8. 171. oldal, felülről számított 1. sor: 30×0.15 helyett 30×0.5 .

9. 171. oldal, felülről számított 2. sor: tisztás helyett fiatalos.

Ugyancsak helyreigazítjuk Rónai György: „A herceg Esterházy hitbizomány burgenlandi erdőgazdaságának ismertetése” című közleményben előfordult sajtóhibákat az 1930. évi XII. füzetben:

1. 586. oldal, 6. bekezdés 6. sorában: kvarcot helyett kvarcit.

2. 586. oldal utolsó bekezdés 2. sorában: fafajaink helyett fafajtánk.

3. 589. oldal, felülről a 6. sorban: Waldgerechte helyett Waidgerechte.

4. 597. oldal, 7. bekezdés 4. sorában: 121.000 m^3 helyett 12.000 m^3 .

Az 1931. évi II. füzetben pedig:

1. 174. oldal, 4. bekezdés 4. és 5. sorában: van kiépítve, hogy egy tekintetben ... helyett van kiépítve, hogy nem egy tekintetben.

2. 176. oldal 3. sorban: bőségesen áldoz évszázadok óta. Minden művészetnek mecénása és előmozdítója. Liszt és Haydn a hercegi házban lettek naggyá, hogy ... helyett: bőségesen áldoz, évszázadok óta minden művészetnek mecénása és előmozdítója. — Liszt és Haydn a hercegi házban lettek naggyá, — hogy ...

